

## Розділ 1

# Небезпечний крок

Зробити це за допомогою пістолета було би занадто рвучко. За допомогою петлі — надто старомодно. А приставити лезо ножа до зап'ястка — дуже тихо. Тож поставало питання, як *покласти кінець колись чудовому життю мінімально брудно та максимально ефективно?*

Лише рік тому обставини були значно обнадійливішими. Підприємниця, про яку йтиметься, була відома як титан в своїй індустрії, громадський лідер та філантроп. Їй було під сорок років, вона керувала технологічною компанією, яку колись сама і заснувала у своїй кімнаті в гуртожитку та привела до стабільного домінування на ринку, виробляючи продукти, перед якими благоговіли покупці.

І от тепер вона отримала несподіваний удар, зіткнулася з підлим переворотом задрісників, який значно скоротить її частку власності в бізнесі, у розбудову якого вона вклала більшу частину свого життя, та змусить її шукати нову роботу.

Жорстокість останніх подій стала нестерпною для підприємниці. За її зазвичай крижаним образом ховалася небайдужа, співчутлива, сповнена любові натура. Вона почувалася так, немов її зрадило саме життя. Ніби вона заслуговувала значно більшого.

Вона міркувала про те, щоб прийняти велетенську упаковку снодійного. Так зробити цей небезпечний крок було б

легше. Просто прийняти усі пігулки одразу, щоб вони зробили роботу швидко, — так вона думала. Потрібно втекти від цього болю.

А тоді вона помітила дещо на стильному дубовому комоді в її цілковито білій спальні — квиток на конференцію з особистої оптимізації, який їй подарувала мати. Підприємниця зазвичай сміялася над тими, хто відвідував подібні заходи, називаючи їх «людьми з поламаними крилами». Мовляв, вони шукали відповідей у псевдогуру, коли все, що потрібно для успішного життя, уже було у них всередині.

Можливо, настав час змінити цю думку? Варіантів лишилося не так і багато: або вона йде на семінар і переживає прорив, який збереже її життя, або вона знаходить спокій через швидку смерть.

## Розділ 2

# Як стати легендою: філософія на щодень

Не дозволяйте вашому полум'ю згаснути — іскра за іскрою, яких не замінити; зникнути у безнадійному болоті усіляких не-зовсім, ще-ні, і взагалі нічого. Не дозволяйте герою у вашій душі гинути на самоті серед уламків життя, якого ви заслуговуєте, але ніколи не могли досягнути. Світ, якого ви прагнете, можна вибороти.

Він існує. Він справжній. Він можливий. Він ваш.

**Айн Ренд**

Він був блискучим спікером. Справжнім Красномовцем.

Наближаючись до кінця своєї надзвичайної кар'єри та досягнувши вісімдесятирічного віку, він став знаним у світі як майстер натхнення, легендарний лідер та щиросердний державний діяч, котрий щодня допомагає людям реалізувати їхні найкращі якості.

У культурі, повній нестабільності, непевності та ненадійності, заходи Красномовця притягували цілі стадіони людей, які прагнули не лише вести впевнене життя, сповнене творчості, продуктивності та процвітання, але і жити так, щоб вогонь цього життя покращував людство. Щоб врешті почуватися впевненими у тому, що вони залишили по собі чудовий спадок та зробили свій внесок у життя наступних поколінь.

Робота цього чоловіка була єдиною в своєму роді. Вона поєднувала глибокі знання, що насичували наших внутрішніх

**Купити книгу на сайті [kniga.biz.ua](http://kniga.biz.ua) >>>**

героїв ідеями та підносили поетів у наших серцях. Він вказував звичайним людям шлях, що допомагав досягнути успіху в бізнесі, але при цьому не втратити чарівність наповненого по вінця життя, повернути відчуття трепету, яке було нам знайоме до того, як жорстокий та холодний світ скував наш природній геній сітими зі складнощів, поверхневості та відвернення уваги технологіями.

Хоча Красномовець був високим на зріст, літа трохи його таки зігнули. Коли він ішов платформою, його кроки були обережними, але граційними. Вугільно-сірий костюм у тонку білу смужку ідеально сидів на ньому й надавав чоловікові дуже елегантного вигляду. А пара блакитних окулярів додавала йому рівно стільки крутості, скільки було потрібно.

— Життя занадто коротке, щоб не користуватися своїми талантами на повну, — говорив Красномовець тисячам людей перед ним: — Ви народилися з можливістю, але також і з відповідальністю стати легендарними. Вас створено здібними до творення майстерного рівня проєктів, досягнення надзвичайно важливих цілей та буття силою добра на цій крихтній планеті. В середині вас уже є те, що потрібно, щоб повернути вашу первинну велич у цивілізацію, яка стала доволі нецивілізованою. Щоб відновити суверенітет вашого розуму і дій у глобальному суспільстві, де більшість купує дорогі речі, але досить рідко інвестує у покращення самих себе, ваше особисте лідерство потребує — ні, вимагає, — щоб ви припинили бути кіберзомбі, бездумно тяжіючими до цифрових девайсів. Перебудуйте своє життя, щоб залишити слід у світі, слугувати прикладом благопристойності та відмовитися від зосередження на самих собі, яке робить гарних людей обмеженими. Усі великі жінки і чоловіки світу дарують, а не відбирають. Відмовтеся від поширеної омани, нібито ті, хто збирає найбільше, і є переможцями. Натомість робіть героїчну роботу, що змінюватиме ваш ринок якістю своєї оригінальності, а також корисністю, яку вона несе

в собі. І поки ви робитимете це, я раджу вам також посилити своє особисте життя етичністю, збагатити дивовижною красою та зміцнити захист вашого внутрішнього миру. Саме так, друзі мої, можна літати з янголами і йти пліч-о-пліч із богами.

Красномовець зробив паузу. Вдихнув так глибоко, як тільки міг. Його дихання ставало напруженим та почало звучати зі свистом, коли він вдихав. Він поглянув на свої стильні чорні черевики, начищені до блиску. Люди у першому ряду помітили, як постарілим та колись вродливим обличчям скотилася єдина сльоза. Його погляд залишався зверненим донизу. Зависла лунка тиша. Красномовець хитнувся.

Після кількох бентежних митей, що змусили декого серед слухачів нервово засоватися у кріслах, Красномовець опустив мікрофон, який тримав у лівій руці. Вільною рукою він обережно сягнув до кишені своїх брюк та витягнув звідти акуратно складеного носовичка. Він витер ним щоку.

— У кожного з вас є своє покликання у житті. У кожному з вас живе інстинкт бездоганності. Нікому в цій залі не потрібно назавжди залишатися посередністю та піддаватися масовому перетворенню на безлику масу, що є помітним процесом у нашому суспільстві, як і депрофесіоналізація бізнесу, настільки очевидна в цій індустрії. Обмеження — це не що інше, як ментальність, яку щоденно практикує забагато хороших людей, поки вони вірять у те, що такою є реальність. Це розбиває мені серце — бачити, як багато потенційно могутніх людей застрягають в історії про те, чому вони нібито не можуть бути надзвичайними у професійному та особистому планах. Вам слід пам'ятати, що ваші виправдання є спокусниками, ваші страхи — брехунами, а сумніви — крадіями.

Багато людей закивали головами. Кілька заплодували, а тоді залом прокотилася ціла хвиля бурхливих оплесків.

— Я вас розумію. Справді розумію, — продовжував Красномовець. — Я знаю, ви переживали труднощі у житті. Усі ми

їх маємо. Я розумію: ви можете вважати, що все пішло не так, як вам би хотілося, ще коли ви були дитиною, повною вогню, бажання та цікавості. Ви не планували, що кожен ваш день виглядатиме так само, як і попередній, чи не так? Що вони минатимуть у роботі, яка душитиме вашу душу, у стресі переживань та нескінченної відповідальності, які пригнічуватимуть вашу оригінальність та крастимуть енергію, у гонитві за неважливими цілями та у прагненні моментального задоволення тривіальних бажань, часто скерованих технологіями, які нас поневолюють замість того, щоб звільняти. Ви проживаєте один і той самий тиждень кілька тисяч разів і звете це життям. Скидається на те, що забагато людей насправді помирають у тридцять років, але ховають їх лише у вісімдесят. Тож я розумію вас. Ви сподівалися, що все буде інакше. Цікавіше. Захопливіше. Що все буде особливим і чарівним.

На останніх словах голос Красномовця тремтів. Якусь мить він боровся з диханням. Він виглядав схвильовано, його лоб вкрився зморшками. Він опустився у крісло кремового кольору, дбайливо поставлене збоку сцени одним із його асистентів.

— І так, я знаю, що у цій залі також зараз є багато людей, які люблять своє життя. Ви — це втілення грандіозного успіху в світі. Ви щиро віддані своїй справі, підживлюєте свої сім'ї та громади енергією, що межує з надприродною. Гарна робота. Молодці. Браво. І все ж ви також переживали часи холодної та небезпечної пільми. Ви також знали, як це, коли ваша творча велич нищиться, а разом із нею і ваша висока продуктивність, перетворюючись на крихітне коло зручності, страху та заціпеніння й руйнуючи резервуари хоробрості та майстерності всередині вас. Ви також були розчаровані безплідною зимою слабо прожитого життя. Вам також не вдавалося здійснити чимало ваших найбільш натхненних дитячих мрій. Вас теж ранили люди, яким ви довіряли найбільше. Ваші ідеали теж руйнували. Ваше невинне серце також спустошували, залишаючи

ваше життя сплюндрованим, ніби зруйновану країну після вторгнення до неї зухвалих іноземних загарбників.

Конференційна зала завмерла.

— Не важливо, де ви перебуваєте на шляху вашого життя, але, будь ласка, не дозволяйте болю недосконалого минулого перешкоджати вашому чудовому майбутньому. Ви набагато сильніші, ніж можете зараз досягнути. Розкішні перемоги та чисті благословення чекають на вас. І ви перебуваєте саме там, де потрібно, щоб отримати зростання, необхідне вам, щоб вести надзвичайно продуктивне та винятково впливове життя, на яке ви заслуговуєте, пройшовши жорсткі випробування. З цією миттю усе гаразд, навіть якщо вам здається, що все просто розвалюється на шматки. Якщо ви відчуваєте, що просто зараз ваше життя — це хаос, то лише тому, що страхи просто трохи сильніші за вашу віру. Ви навчитеся приглушувати цей голос внутрішнього страху. Правда в тому, що кожен виклик у вашому житті, кожна токсична людина, з якою ви зіткнулися, та усі випробування, крізь які ви пройшли, були ідеальною підготовкою для створення вас таким, яким ви є наразі. Вам потрібні були ці уроки, щоб знайти скарби, таланти та сили, що саме пробуджуються всередині вас. Ніщо з цього не було випадковим. Ніщо з цього не минуло дарма. Ви точно перебуваєте саме там, де вам потрібно бути, щоб розпочати життя, до якого ви найсильніше прагнули. Життя, яке може зробити вас творцем імперій та людиною, яка змінить світ. Можливо, навіть людиною, яка писатиме історію.

— Це звучить просто, але насправді все набагато складніше, — вигукнув чоловік у червоній бейсбольній кепці з п'ятого ряду. На ньому була сіра футболка та рвані джинси — ті, що уже продають такими в місцевому торговельному центрі. І хоча цей викрик міг здатися виявом неповаги, те, як звучав голос чоловіка, та мова його тіла виражали щире захоплення Красномовцем.

— Я погоджуюся з вами, шановний, — відповів Красномовець. Його люб'язність подіяла на всіх учасників, а голос зазвучав трохи сильніше, коли він підвівся зі свого крісла. — Ідеї нічого не варті, якщо їх не підтримувати та не використовувати на практиці. Навіть найменші зусилля зазвичай варті більшого, ніж найбільші наміри. І якби бути чудовою людиною та створювати легендарне життя було просто, усі б це робили. Розумієте, про що я?

— Звичайно, друже, — відповів чоловік у червоній кепці, потираючи пальцем нижню губу.

— Суспільство втовкмачувало і втовкмачує нам цілу низку неправдивих речей, — продовжив Красномовець. — Задоволеність ними є кращою та зручнішою за жахаючу думку, що всі можливості вимагають тяжкої праці, постійного переосмислення та відданості, глибокої, як море, щоб щодня залишати гавані безпеки. Я вважаю, що спокуса самовдоволення та простого життя є врешті в сто разів огиднішою, ніж життя, до якого ви пірнаєте з головою та до останнього стоїте за ваші найяскравіші мрії. Вищий клас починається там, де закінчується ваша зона комфорту — це правило пам'ятають успішні, впливові та найщасливіші люди.

Чоловік кивнув. Багато слухачів зробили те саме.

— Змолodu ми запрограмовані думати, що просування життям, вірним цінностям впливовості, кмітливості та гідності, повинно вимагати небагато зусиль. Тож коли наш шлях стає жорсткішим та вимагає трохи терпіння, ми починаємо думати, що обрали неправильний напрям, — зазначив Красномовець, опираючись на бильце дерев'яного крісла і знову опускаючись до нього. — Ми підтримуємо культуру м'яких, слабких та ніжних людей, які не можуть стримувати обіцянок, які не виконують своїх зобов'язань та здаються на шляху до того, чого справді прагнуть, коли перед ними постає найменша перепона.



Тоді Красномовець гучно зітхнув.

— Це добре, коли вам важко. Справжня велич та реалізація вашого невід'ємного генія має бути складним видом спорту. Лише ті, хто достатньо відданий, щоби дійти до вогняних кордонів їхніх найвищих обмежень, зможуть розширити ці межі. А страждання на цьому шляху матеріалізації особливих сил, найпотужніших можливостей та найбільш натхненних амбіцій — це одне з найбільших джерел задоволення людини. Головний ключ до щастя та внутрішньої злагоди — це знати, що ви справді зробили усе можливе, щоб заслужити свою винагороду, та доклали багато зусиль, щоб стати найкращою версією себе. Легенда джазу Майлз Девіс постійно виходив за межі можливого для себе, адже знав, що саме це допоможе йому вивільнити свій величний потенціал в музиці. Мікеланджело приносив надзвичайно багато жертв ментально, емоційно, фізично та духовно, створюючи прекрасне мистецтво. Роза Паркс, проста швачка з надзвичайною хоробрістю, терпіла пряме приниження, коли її заарештували за те, що вона не поступилася місцем у сегрегованому автобусі, що розпалило рух за громадянські права. Чарльз Дарвін проявляв рішучість, необхідну для віртуозності, у його дослідженні вусоногих — так, вусоногих — протягом довгих восьми років, впродовж яких він виводив свою відому теорію еволюції. Таку відданість до підвищення свого професійного рівня зараз назвали б «ненормальною» більшість людей сучасного світу, які витрачають левову частку свого безцінного життя за переглядом нескінченного потоку селфі, фотографій сніданків віртуальних друзів та жорстоких відеоігор, — мовив Красномовець, оглядаючи залу, ніби намагаючись зазирнути в очі кожному з присутніх.

— Стівен Кінг працював вчителем англійської мови у старшій школі та в промисловій хімчистці, перед тим як продав «Керрі» — роман, який зробив його відомим, — продовжив

старіючий оратор. — О, і не забувайте, будь ласка, що Кінг був настільки демотивований відмовами, що викинув рукопис, який написав у своєму трейлері, до смітника, здавшись у цій боротьбі. І лише коли Стівенова дружина Табіта знайшла його роботу, поки чоловіка не було вдома, витерла з неї сигаретний попіл, прочитала книжку та сказала автору, що вона блискуча, Кінг надіслав її для публікації. Навіть тоді його аванс за права на видання складав двісті п'ятдесят тисяч доларів.

— Ви жартуєте? — пробурмотіла жінка, котра сиділа біля сцени. На ній був капелюх глибокого зеленого кольору з великим багряним пером, і, вочевидь, вона була рішуче налаштована на те, щоби йти за її власним ураганим вогнем.

— Я серйозно, — відповів Красномовець. — А Вінсент ван Гог, хоча й створив дев'ятсот картин та понад дев'ять тисяч малюнків за своє життя, відомим став лише після смерті. Його тяга до творчості не була натхненна егоїстичним прагненням до схвальних аплодисментів, але натомість ним керував мудрий інстинкт, який спокушав його перевірити, скільки творчої сили він зможе вивільнити попри всі труднощі, які він мусить подолати. Стати легендарним ніколи не буває просто. Але я обрав би саме цей шлях замість розчарувань та застрягання у масі посередностей, з якими постійно стикається так багато потенційно героїчних людей, — твердо вимовив Красномовець.

— У будь-якому разі дозвольте мені просто сказати, що там, де лежать ваші найбільші страхи та незручності, також живуть і ваші найбільші можливості. Думки, які вас турбують, почуття, які вам загрожують, проекти, які вас виснажують, та розкриття ваших талантів, які невпевнена частина вашої особистості постійно відторгає, — це саме те, куди вам потрібно йти. Повністю покладіться на ці шляхи до вашої величч як креативного творця, шукача особистої свободи та людини, повної можливостей. А тоді швидко піднесіть ці погляди, почуття та

проекти замість того, щоб будувати ваше життя, ігноруючи їх. Ідіть просто назустріч речам, які вас лякають, — саме так ви повернете собі забуту силу, невинність та трепет, які ви втратили після завершення дитинства.

Раптом Красномовець закашлявся. Спочатку не сильно, але згодом так жорстко, ніби ним заволодів якийсь демон, що прагнув помсти.

За кулісами чоловік у чорному костюмі з агресивно короткою зачіскою-їжачком заговорив у мікрофон, захований до його манжети. Заблимали вогні, а тоді і вони зникли. Кілька людей, що були біля сцени, підвелися, не впевнені, що тепер робити.

Надзвичайно вродлива жінка з волоссям, зібраним у тугий вузол, одягнена у вузьку чорну сукню з вишитим білим комірцем, зі стриманою усмішкою кинулася по металевих сходах, якими Красномовець піднімався на початку своєї промови. В одній руці вона тримала телефон, в іншій — пошарпаний білий блокнот. Її червоні підбори клацали по підлозі, коли вона бігла до свого начальника.

І все ж ця жінка запізнилася.

Красномовець упав на підлогу, як боксер після серії ударів, із великим серцем, та уже слабкими силами, у фінальному раунді колись блискучої кар'єри, яку він мав би завершити багато років тому. Старий оратор лежав нерухомо. Цівка крові струменіла з рани на голові, яку він отримав при падінні. Його окуляри лежали поруч. Хустинка досі була в його руці. Його колись яскраві очі залишалися заплющеними.

### Розділ 3

## Несподівана зустріч із дивовижним незнайомцем

Не треба жити так, ніби у вас ще десять тисяч років попереду.  
Ваша доля висить над вами. Поки ви живі, поки ви існуєте на цій  
Землі, прагніть бути справді чудовою людиною.

**Марк Аврелій,**  
римський імператор

Підприємниця брехала людям, яких зустріла на семінарі, що опинилася у цій залі, щоб дізнатися чарівну формулу прогресивної продуктивності Красномовця, а ще — щоб довідатися про нейробіологію за його особистими спостереженнями, якими він ділився з лідерами індустрії. Вона надумала собі очікування, що методологія цього гуру надасть їй незрівнянну перевагу в змаганні за її фірму, що дозволить їй бізнесу швидко перейти до беззаперечного домінування. Але ви знаєте про справжні причини її перебування там: вона потребувала відновлення надії... та збереження свого життя.

Художник прийшов на цю подію, щоб зрозуміти, як підживити свою творчість та розширити свої можливості, щоб він міг залишити слід у своїй сфері діяльності — написані ним картини.

А безхатько з'явився тут, прослизнувши до зали, коли ніхто цього не помітив.

**Купить книгу на сайте [kniga.biz.ua](http://kniga.biz.ua) >>>**

Підприємниця та художник сиділи поруч. Це була їхня перша зустріч.

— Гадаєте, він помер? — запитала вона у художника, який смикав свої дреди в стилі Боба Марлі.

Обличчя підприємниці було гоструватим і видовженим. Зморшки сіткою помережали її чоло, ніби борозни на щойно зраному фермерському полі. Її темне волосся середньої довжини було зібране в зачіску, що так і говорила: «Я налаштована серйозно, тож спробуй-но тільки зі мною зв'язатися». Вона була худа, як марафонець, мала тонкі руки та стрункі ноги, що виглядали з-під блакитної дизайнерської спідниці розсудливої довжини. Її погляд був сумним — таким його зробили старі рани, що так і не загоїлися. А ще той хаос, що зараз заповонив її улюблену компанію.

— Не впевнений. Він старий. Він сильно забився. Господи, це було жахливо. Ніколи не бачив нічого подібного, — стурбовано сказав художник, поправляючи сережку у вусі.

— Я тільки-но почала знайомство з його роботою. Я не дуже захоплююся такими речами, — пояснила підприємниця. Вона досі сиділа, руки її були складені на кремового кольору блузі з величезним об'ємним чорним бантом, стильно зав'язаним на шиї. — Але мені сподобалося те, що він говорить про продуктивність у епоху технологій, що руйнують нашу увагу та можливість глибоко мислити. Його слова змусили мене зрозуміти, що я маю охороняти мої когнітивні активи набагато краще, ніж робила це раніше, — продовжила вона радше офіційним тоном. Насправді їй зовсім не хотілося ділитися тим, через що вона проходила, і, очевидно, вона прагнула укріпити свій образ відомої бізнесвумен, готової виходити на ще вищий рівень.

— Ага, він точно в цьому шарить, — трохи знервовано мовив художник. — Він дуже допоміг мені. Не можу повірити в те, що щойно сталося. Якийсь сюр, правда?

Він писав картини. Він хотів покращити своє мистецтво й особисте життя, тому уважно слідкував за роботою Красномовця. Та з якихось причин демони всередині нього, здається, заповнили кращу частину його свідомості. Тож він невідворотно саботував власні амбіції та чудові оригінальні ідеї.

Художник мав важке тіло. Його підборіддя закінчувалося чапиною борідкою. На ньому була чорна футболка та довгі чорні шорти, що сягали нижче його вузлуватих колін. Чорні черевики з гумовими підшвами, які ви, можливо, бачили на австралійцях, завершували його творчу уніформу. Чарівний каскад татуювань спадав обома його руками і по лівій нозі. Одне з них проklamувало: «Багаті люди — шахраї». Інше поцупило вислів Сальвадора Далі, відомого іспанського художника: «Я не вживаю наркотиків. Я і є наркотик».

— Здоров, чуваки, — непристойно голосно сказав безхатько, котрий сидів кількома рядами позаду підприємниці та художника. Аудиторія досі порожніла, а аудіовізуальна команда шумно розбирала сцену. Робітники підмітали підлогу. Пісня *A Nightmares on Wax*\* заспокійливо звучала на фоні.

Двоє нових знайомих озирнулися і побачили сплутане у безладі волосся дикої людини, обличчя, яке, здавалося, не голило десятиліттями, та пошарпаний бруднящий одяг.

— Перепрошую? — перепитала підприємниці тоном таким холодним, як айсберг в Арктиці. — Чим я можу допомогти?

— Гей, брате, що сталося? — запитав більш співчутливо художник.

Безхатько підвівся, переліз уперед і сів поруч із ними.

— Думаєте, цей гуру вмер? — запитав він, зриваючи кірку на одному зі своїх зап'ясть.

---

\* *A Nightmares on Wax* — сценічне ім'я Джорджа Евеліна, діджея та композитора електронної музики родом з Англії. — Прим. пер.